

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uzneseniami sp. zn. 1 Cdo 235/2014 z 13. novembra 2014 (Rvp 2155/2015), sp. zn. 8 Cdo 403/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2156/2015), sp. zn. 8 Cdo 367/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2157/2015), sp. zn. 5 Cdo 249/2014 z 8. januára 2015 (Rvp 2158/2015), sp. zn. 8 Cdo 103/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2159/2015), sp. zn. 1 Cdo 90/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2160/2015), sp. zn. 5 Cdo 351/2014 z 8. decembra 2014 (Rvp 2161/2015), sp. zn. 8 Cdo 303/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2162/2015), sp. zn. 3 Cdo 457/2014 z 8. decembra 2014 (Rvp 2163/2015), sp. zn. 8 Cdo 225/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2164/2015), sp. zn. 3 Cdo 327/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2165/2015), sp. zn. 3 Cdo 353/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2166/2015), sp. zn. 5 Cdo 350/2014 z 8. decembra 2014 (Rvp 2167/2015), sp. zn. 5 Cdo 318/2014 z 12. decembra 2014 (Rvp 2168/2015), sp. zn. 5 Cdo 353/2014 z 26. januára 2015 (Rvp 2169/2015), sp. zn. 2 Cdo 69/2014 zo 16. decembra 2014 (Rvp 2170/2015), sp. zn. 4 Cdo 353/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2171/2015), sp. zn. 4 Cdo 351/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2172/2015),

sp. zn. 8 Cdo 283/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2173/2015), sp. zn. 5 Cdo 374/2014 z 12. decembra 2014 (Rvp 2174/2015), sp. zn. 5 Cdo 284/2014 z 12. decembra 2014 (Rvp 2175/2015), sp. zn. 7 Cdo 466/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 2176/2015), sp. zn. 7 Cdo 464/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 2177/2015), sp. zn. 3 Cdo 373/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2178/2015), sp. zn. 8 Cdo 222/2014 z 22. januára 2015 (Rvp 2179/2015), sp. zn. 8 Cdo 240/2014 z 22. januára 2015 (Rvp 2180/2015), sp. zn. 4 Cdo 391/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2181/2015), sp. zn. 8 Cdo 220/2014 zo 14. januára 2015 (Rvp 2182/2015), sp. zn. 4 Cdo 363/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2183/2015), sp. zn. 4 Cdo 371/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2184/2015), sp. zn. 8 Cdo 301/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2185/2015), sp. zn. 8 Cdo 217/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2186/2015), sp. zn. 3 Cdo 565/2014 z 29. januára 2015 (Rvp 2187/2015), sp. zn. 8 Cdo 235/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2188/2015), sp. zn. 6 Cdo 236/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 2189/2015), sp. zn. 7 Cdo 398/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 2190/2015), sp. zn. 7 Cdo 524/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 2191/2015), sp. zn. 7 Cdo 526/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 2192/2015), sp. zn. 3 Cdo 361/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2193/2015), sp. zn. 5 Cdo 378/2014 z 12. decembra 2014 (Rvp 2194/2015), sp. zn. 5 Cdo 294/2014 z 12. decembra 2014 (Rvp 2195/2015), sp. zn. 8 Cdo 311/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2196/2015), sp. zn. 5 Cdo 390/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2197/2015), sp. zn. 5 Cdo 365/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 2198/2015), sp. zn. 8 Cdo 196/2014 z 22. januára 2015 (Rvp 2199/2015), sp. zn. 3 Cdo 475/2014 zo 14. januára 2015 (Rvp 2200/2015), sp. zn. 3 Cdo 532/2014 zo 14. januára 2015 (Rvp 2201/2015), sp. zn. 8 Cdo 1/2015 z 22. januára 2014 (Rvp 2202/2015), sp. zn. 4 Cdo 361/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2203/2015), sp. zn. 4 Cdo 540/2014 zo 17. decembra 2014 (Rvp 2204/2015), sp. zn. 8 Cdo 357/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2205/2015), sp. zn. 8 Cdo 431/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2206/2015), sp. zn. 8 Cdo 331/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 2207/2015), sp. zn. 3 Cdo 514/2014 zo 14. januára 2015 (Rvp 2208/2015), sp. zn. 5 Cdo 440/2014 z 8. januára 2015 (Rvp 2209/2015) a sp. zn. 1 Cdo 144/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 2210/2015), a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 2155/2015, Rvp 2156/2015, Rvp 2157/2015, Rvp 2158/2015, Rvp 2159/2015, Rvp 2160/2015, Rvp 2161/2015, Rvp 2162/2015, Rvp 2163/2015, Rvp 2164/2015, Rvp 2165/2015, Rvp 2166/2015, Rvp 2167/2015, Rvp 2168/2015, Rvp 2169/2015, Rvp 2170/2015, Rvp 2171/2015, Rvp 2172/2015, Rvp 2173/2015, Rvp 2174/2015, Rvp 2175/2015, Rvp 2176/2015, Rvp 2177/2015, Rvp 2178/2015, Rvp 2179/2015, Rvp 2180/2015, Rvp 2181/2015, Rvp 2182/2015, Rvp 2183/2015, Rvp 2184/2015, Rvp 2185/2015, Rvp 2186/2015, Rvp 2187/2015, Rvp 2188/2015, Rvp 2189/2015, Rvp 2190/2015, Rvp 2191/2015, Rvp 2192/2015, Rvp 2193/2015, Rvp 2194/2015, Rvp 2195/2015, Rvp 2196/2015, Rvp 2197/2015, Rvp 2198/2015, Rvp 2199/2015, Rvp 2200/2015, Rvp 2201/2015, Rvp 2202/2015, Rvp 2203/2015, Rvp 2204/2015, Rvp 2205/2015, Rvp 2206/2015, Rvp 2207/2015, Rvp 2208/2015, Rvp 2209/2015 a Rvp 2210/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 419/2016.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 18. februára 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uzneseniami označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté konania“ a „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Bratislava IV, Okresnému súdu Martin, Okresnému súdu Dolný Kubín, Okresnému súdu Veľký Krtíš, Okresnému súdu Revúca, Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, Okresnému súdu Ružomberok a Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresné súdy“) žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy (ďalej len „žaloby o náhradu škody“), ktorými sa proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáha svojich nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Po tom, ako okresné súdy vo veciach meritórne rozhodli, podala sťažovateľka odvolania proti nimi vydaným rozsudkom, na základe čoho jej bola v sťažnostiach špecifikovanými uzneseniami (ďalej len „uznesenia okresných súdov“) uložená povinnosť *„zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa... vo výške 20 €“* podľa položky 7a *Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)*. *S uložením poplatkovej povinnosti sťažovateľka nesúhlasila a proti uzneseniam okresných súdov podala odvolania, v ktorých poukázala na to, že právna úprava účinná v čase podania žalôb takúto povinnosť neobsahovala, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo/39/2007 z 29. marca 2007, z ktorého vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú, pričom analogické určenie ich výšky neprichádza do úvahy. Vzhľadom na to, že príslušné krajské súdy svojimi uzneseniami potvrdili uznesenia okresných súdov ako vecne správne, podala sťažovateľka proti ich rozhodnutiam dovolania, v ktorých namietala, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, čo predstavuje dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). O dovolaniach sťažovateľky rozhodol najvyšší súd napadnutými uzneseniami tak, že ich odmietol ako procesne neprípustné s tým, že ide o dovolania „podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania v tej istej veci dovolateľky...“, preto sa „s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne“.*

Sťažovateľka v sťažnostiach opätovne tvrdí, že poplatková povinnosť jej bola uložená v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch a „*takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“. Okrem toho, že napadnuté uznesenia trpia nedostatkom riadneho odôvodnenia, možno ich, podľa názoru sťažovateľky, považovať aj za rozhodnutia „*absolútne prekvapivé*“, pretože popierajú „*doterajšiu konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky*“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2155/2015, Rvp 2156/2015, Rvp 2157/2015, Rvp 2158/2015, Rvp 2159/2015, Rvp 2160/2015, Rvp 2161/2015, Rvp 2162/2015, Rvp 2163/2015, Rvp 2164/2015, Rvp 2165/2015, Rvp 2166/2015, Rvp 2167/2015, Rvp 2168/2015, Rvp 2169/2015, Rvp 2170/2015, Rvp 2171/2015, Rvp 2172/2015, Rvp 2173/2015, Rvp 2174/2015, Rvp 2175/2015, Rvp 2176/2015, Rvp 2177/2015, Rvp 2178/2015, Rvp 2179/2015, Rvp 2180/2015, Rvp 2181/2015, Rvp 2182/2015, Rvp 2183/2015, Rvp 2184/2015, Rvp 2185/2015, Rvp 2186/2015, Rvp 2187/2015, Rvp 2188/2015, Rvp 2189/2015, Rvp 2190/2015, Rvp 2191/2015, Rvp 2192/2015, Rvp 2193/2015, Rvp 2194/2015, Rvp 2195/2015, Rvp 2196/2015, Rvp 2197/2015, Rvp 2198/2015, Rvp 2199/2015,

Rvp 2200/2015, Rvp 2201/2015, Rvp 2202/2015, Rvp 2203/2015, Rvp 2204/2015, Rvp 2205/2015, Rvp 2206/2015, Rvp 2207/2015, Rvp 2208/2015, Rvp 2209/2015 a Rvp 2210/2015, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a najvyššieho súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a uzneseniami najvyššieho súdu

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 378/08) ďalej pripomína, že napadnuté rozhodnutie posudzuje iba z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nie je jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízii napadnuté rozhodnutie so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam eventuálnych pochybení najvyššieho súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého rozhodnutia s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010).

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že okresné súdy svojimi rozhodnutiami uložili sťažovateľke *„zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého*

stupňa... vo výške 20 €“ podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, čo príslušné krajské sudy svojimi rozhodnutiami ako vecne správne potvrdili. Proti rozhodnutiam príslušných krajských súdov podala sťažovateľka dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ktoré najvyšší súd napadnutými uzneseniami odmietol ako procesne neprípustné, pretože v napadnutých konaniach sa nepotvrdila existencia procesnej vady tvrdenej sťažovateľkou, nevyšli najavo iné vady uvedené v § 237 OSP a prípustnosť podaných dovolaní nevyplýva ani z § 239 OSP.

Ústavný súd konštatuje, že takéto odôvodnenie napadnutých uznesení najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne, či dokonca zjavne svojvoľné, ako to vidí sťažovateľka. Nie je úlohou ústavného súdu v konaní o sťažnosti rozvíjať, prípadne potvrdzovať správnosť právnych záverov najvyššieho súdu. V súlade so sebaobmedzovaním vlastných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré sú rovnako povolané chrániť základné práva a slobody, ústavný súd konštatuje, že v napadnutých uzneseniach najvyššieho súdu nezhliadol žiadnu skutočnosť, ktorá by mala alebo mohla mať za následok porušenie označených práv sťažovateľky. Napadnuté uznesenia najvyššieho súdu sú náležite odôvodnené, ich záverom nechýba predchádzajúca logická interpretácia príslušných právnych noriem a nemožno ich považovať za zjavne svojvoľné.

Ústavný súd nezistil, že by najvyšší súd v napadnutých uzneseniach použil takú interpretáciu a aplikáciu právnych noriem, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy. Rovnako nezistil, že by dôvody, na ktorých sú založené súdne rozhodnutia, absentovali, boli zjavne protirečivými alebo popierali pravidlá formálnej alebo právnej logiky a závery najvyššieho súdu nie sú zjavne jednostranné a ani v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

Základné právo na súdnu ochranu uvedené v čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred súdom (II. ÚS 4/94, I. ÚS 40/95). Ústavno-súdna korekcia rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v prípade sťažovateľky by teda bola možná len v tých prípadoch, ak by konanie a rozhodnutie všeobecného súdu priamo zasahovalo do práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu, resp. analogického práva na spravodlivý proces podľa dohovoru

by mohlo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu nielen tým, keby tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (napr. II. ÚS 8/2001), ale aj tým, keby tento súd rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (napr. I. ÚS 241/07), alebo vtedy, ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. III. ÚS 264/05). Ústavný súd nezistil žiadnu z týchto ani inú tu výslovne neuvedenú skutočnosť, ktorá by napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu robila ústavne neakceptovateľnými, a teda vyžadujúcimi ústavno-súdnu korekciu z dôvodu zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd konštatuje, že je nepochybné, že povinnosťou najvyššieho súdu bolo v predmetných veciach skúmať, či sú splnené všetky zákonné podmienky pre prípustnosť dovolaní podaných sťažovateľkou. Sťažovateľka, ktorá bola kvalifikovane zastúpená v konaní pred všeobecnými súdmi, vo svojich sťažnostiach neuviedla žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že napadnuté uznesenia najvyššieho súdu sú postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o ich zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku o porušení označených práv sťažovateľky, tak ako to tvrdila vo svojej sťažnosti. Skutočnosť, že najvyšší súd kvalifikoval dovolania sťažovateľky ako neprípustné a že pritom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa označeného článku ústavy a dohovoru.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala aj na rozdielnosť prístupu najvyššieho súdu k rozhodovaniu v obdobných veciach.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických

prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosti sťažovateľky pri ich predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2016